

عملکرد وضعیت مالی (ترازنامه آزمایشی) بانک توسعه صادرات ایران در نیمه اول سال ۱۳۸۶

اداره حسابداری مدیریت و بودجه
دایره مدیریت ترازنامه

صورت‌های مالی در واقع ارائه دهنده تصویری از وضعیت، عملکرد و انعطاف پذیری مالی بانک می‌باشد و در نتیجه مدیران بانک را در جهت اتخاذ تصمیم مناسب برای پیشبرد اهداف بانک یاری می‌نماید. گزارش پیش رو، نمایی از وضعیت بانک طی شش ماهه اول سال جاری در مقایسه با شش ماهه اول سال قبل را نشان می‌دهد. در ابتدا ساختار مالی بانک تشریح شده است و سپس اقلام مهم داراییها و بدهیهای بانک مورد مقایسه قرار گرفته است. مطابق استانداردهای حسابداری، داراییها در واقع حقوق نسبت

به منافع اقتصادی آتی می‌باشند که در نتیجه معاملات یا سایر رویدادهای گذشته به کنترل واحد تجاری درآمده است و منافع اقتصادی آتی یک دارایی نیز توان بالقوه آن در جهت ایجاد جریان وجه نقد است. بدهیها عبارت است از تعهد انتقال منافع اقتصادی توسط واحد تجاری که ناشی از معاملات و سایر رویدادهای گذشته است و مدیران، با تدبیر و تصمیم گیری صحیح می‌توانند از خروج منافع اقتصادی جلوگیری نمایند. نمودار و جدول زیر تصویری از ترازنامه بانک را نشان می‌دهند.

روند جمع داراییها، بدهیها و حقوق صاحبان سهام در مقاطع شش ماهه
مبالغ به میلیارد ریال

۱۳۸۵/۱۲/۲۹		۱۳۸۶/۶/۳۱		۱۳۸۶/۱۲/۲۹ *		۱۳۸۷/۶/۳۱		داراییها
درصد ترکیب	مبلغ	درصد ترکیب	مبلغ	درصد ترکیب	مبلغ	درصد ترکیب	مبلغ	
۹	۱,۸۴۳	۲۴	۷,۱۱۱	۷	۲,۲۹۳	۱۶	۵,۹۳۹	نقد و جاری ارزی و ریالی
۲۴	۴,۶۵۰	۱۳	۳,۸۵۳	۳۴	۱۲,۱۰۶	۲۴	۸,۸۳۱	سپرده مدت دار ارزی
۴۷	۸,۸۸۰	۳۶	۱۰,۵۹۰	۴۲	۱۴,۹۸۱	۴۰	۱۴,۸۷۸	تسهیلات اعطایی (ارزی و ریالی)
۹	۱,۷۲۳	۶	۱,۶۷۸	۶	۲,۰۰۰	۸	۳,۱۶۱	بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی (پرداخت شده و مدتدار)
۰	۰	۰	۰	۳	۱,۰۱۶	۲	۸۲۰	تسهیلات اعطایی به بانکها
۱	۱۴۴	۰	۱۴۵	۱	۵۰۵	۱	۵۸۴	سرمایه گذاریها و مشارکتهای داخلی و خارجی
۱۰	۱,۸۵۶	۲۱	۶,۰۹۰	۷	۲,۴۲۴	۹	۳,۱۰۲	داراییهای ثابت و سایر داراییها
۱۰۰	۱۹,۰۹۶	۱۰۰	۲۹,۴۶۷	۱۰۰	۳۵,۳۲۵	۱۰۰	۳۷,۳۱۵	جمع
%۴/۳		%۱/۵		%۲/۹		%۱/۶		بازده داراییها (سود قبل از کسر مالیات به جمع داراییها)

* مانده‌های مربوط به سال ۱۳۸۶ بر اساس صورت‌های مالی حسابرسی شده سال ۱۳۸۶ می‌باشد.

تسهیلات اعطایی، بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی و سپرده‌های مدتدار ارزی مهمترین و عمده‌ترین اقلام داراییهای بانک هستند به طوری که همواره بیش از ۷۰ درصد کل داراییها را به خود اختصاص داده‌اند. عمده‌ترین رویداد مالی سال ۱۳۸۶ افزایش سرمایه بانک و در نتیجه افزایش ۸۵ درصدی مجموع داراییهای بانک بوده است. جدول

زیر منابع تامین مالی داراییهای بانک را نشان می‌دهد. افزایش سرمایه بانک باعث افزایش نسبت مالکیت از ۲۴ درصد در پایان سال ۱۳۸۵ به ۵۵ درصد در پایان شش ماهه اول سال جاری شده است که عدم وجود فرصت کافی برای تخصیص این وجوه در فعالیتهای تسهیلاتی باعث کاهش بازده حقوق صاحبان سهام شده است.

مبالغ به میلیارد ریال

۱۳۸۵/۱۲/۲۹		۱۳۸۶/۶/۳۱		* ۱۳۸۶/۱۲/۲۹		۱۳۸۷/۶/۳۱		بدهیها
درصد ترکیب	مبلغ	درصد ترکیب	مبلغ	درصد ترکیب	مبلغ	درصد ترکیب	مبلغ	
۷۰	۱۰,۰۸۸	۵۴	۵,۶۷۸	۵۲	۷,۸۴۵	۴۸	۸,۱۶۲	سپرده‌ها
۸	۱,۱۴۳	۹	۹۸۱	۱۲	۱,۸۳۵	۱۵	۲,۵۱۲	بدهی بابت پذیرش اعتبارات اسنادی و بروات مدتدار
۱۸	۲,۵۶۹	۳۱	۳,۲۶۷	۳۳	۵,۱۲۴	۳۱	۵,۱۷۸	تسهیلات دریافتی از حساب ذخیره ارزی
۴	۷۵۸	۶	۶۴۸	۳	۵۲۳	۶	۱,۰۲۹	ذخایر و سایر بدهیها
۱۰۰	۱۴,۵۵۸	۱۰۰	۱۰,۵۷۴	۱۰۰	۱۵,۳۲۷	۱۰۰	۱۶,۸۸۱	جمع بدهیها
۴,۵۳۸		۱۸,۸۹۳		۱۹,۹۹۸		۲۰,۴۳۴		جمع حقوق صاحبان سهام
۱۸/۰		۲/۴		۵/۱		۳/۰		بازده حقوق صاحبان سهام (سود قبل از کسر مالیات به جمع حقوق صاحبان سهام)
۲۴		۶۴		۵۷		۵۵		نسبت مالکیت
۱۶		۵۶		۴۶		۴۴		نسبت سرمایه ثبت شده به کل داراییها

در ادامه اقلام با اهمیت ترانزنامه در بخش داراییها، بدهیها و حقوق صاحبان سهام مورد بررسی قرار می‌گیرد.

الف - داراییها

۱- تسهیلات اعطایی و بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی مدتدار

اعطای تسهیلات مهمترین فعالیت عملیاتی بانک می‌باشد و بیشترین سهم از داراییها را به خود اختصاص داده است. جدول زیر اقلام تشکیل دهنده مانده تسهیلات اعطایی را نشان می‌دهد.

مبالغ به میلیارد ریال

۱۳۸۵/۱۲/۲۹	۱۳۸۶/۶/۳۱	۱۳۸۶/۱۲/۲۹	۱۳۸۷/۶/۳۱	شرح
۵,۶۵۸	۷,۳۰۹	۱۰,۷۹۹	۱۰,۷۹۹	تسهیلات اعطایی (عقود) ارزی
۲,۶۸۹	۲,۷۳۳	۳,۸۰۵	۳,۷۹۶	تسهیلات اعطایی (عقود) ریالی
۱,۳۵۷	۱,۴۱۸	۱,۴۸۲	۱,۸۹۶	بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده
۱,۱۲۲	۹۷۷	۱,۸۰۹	۲,۴۹۱	بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی مدتدار
۶۵۱	۷۶۴	۸۷۲	۹۵۹	سایر *
۱۱,۴۷۷	۱۳,۲۰۱	۱۸,۷۶۷	۱۹,۹۴۱	جمع کل تسهیلات اعطایی (ناخالص)
(۷۲۲)	(۷۸۵)	(۱,۰۶۳)	(۱,۳۵۱)	کسر می‌شود:
(۱۵۲)	(۱۴۸)	(۷۲۳)	(۵۵۱)	ذخیره مطالبات مشکوک الوصول پیش دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی مدتدار
۱۰,۶۰۳	۱۲,۲۶۸	۱۶,۹۸۱	۱۸,۰۳۹	خالص تسهیلات اعطایی
۲,۸۹۷	۲,۸۷۵	۳,۰۲۴	۳,۵۴۷	جمع کل معوقات

* سایر شامل بدهکاران بابت کارتهای اعتباری و ضمانتنامه‌های پرداخت شده، سود و وجه التزام دریافتی و سایر موارد می‌باشد.

مانده خالص تسهیلات اعطایی در شش ماهه اول سال ۱۳۸۷، مانده بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی مدتدار و اعتبارات اسنادی ۶ درصد رشد داشته است که رشد آن به ترتیب به دلیل رشد پرداخت شده می‌باشد.

نمودار روند مانده تسهیلات اعطایی طی شش ماه اول سال جاری

۱-۱- بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی
جدول زیر اقلام تشکیل دهنده بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی و تعهدات بانک بابت گشایش اعتبار اسنادی را نشان می‌دهد.

مبلغ به میلیارد ریال

شرح	۱۳۸۷/۶/۳۱	۱۳۸۶/۱۲/۲۹	۱۳۸۶/۶/۳۱	۱۳۸۵/۱۲/۲۹
بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده	۱,۸۹۷	۱,۴۸۲	۱,۴۱۸	۱,۳۵۶
بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی مدتدار	۲,۴۹۱	۱,۸۰۹	۹۷۷	۱,۱۲۲
جمع کل بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی	۴,۳۸۸	۳,۲۹۱	۲,۳۹۵	۲,۴۷۸
تعهدات زیر خط بابت اعتبارات اسنادی گشایش یافته	۴,۳۹۴	۵,۶۹۴	۴,۷۸۴	۳,۸۹۵
تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی گشایش یافته *	۶,۸۸۵	۷,۵۰۳	۵,۷۶۱	۵,۰۱۷
پیش دریافت از مشتریان	(۱,۳۱۱)	(۱,۵۶۸)	(۸۵۶)	(۶۸۰)
خالص تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی	۵,۵۷۴	۵,۹۳۵	۴,۹۰۵	۴,۳۳۷

* تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی گشایش یافته از حاصل جمع تعهدات زیر خط بابت اعتبارات اسنادی گشایش یافته و بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی مدتدار بدست آمده است.

جدول زیر تغییرات اقلام جدول بالا را در شش ماهه اول سال جاری نشان می‌دهد. از کاهش تغییرات مانده تعهدات زیر خط بابت اعتبارات اسنادی گشایش یافته، قسمتی توسط مشتریان شده و مدتدار شده است.

مبلغ به میلیارد ریال

شرح	مبلغ
تغییرات مانده بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی مدتدار	۶۸۲
بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده	۴۱۵
جمع تغییرات مانده‌های بالای خط	۱,۰۹۷
تغییرات مانده تعهدات زیر خط بابت اعتبارات اسنادی گشایش یافته	(۱,۳۰۰)

۲- سپرده مدت دار ارزی نزد سایر بانکها

پس از تسهیلات اعطایی، سپرده مدتدار ارزی بیشترین سهم از داراییها را به خود اختصاص می‌دهد. طی نیمه اول سال جاری مانده سپرده مدتدار ارزی حدود ۳۳۰۰ میلیارد ریال کاهش و مانده جاری ارزی حدود ۳۰۰۰ میلیارد ریال افزایش یافت. مهمترین علت این تغییرات مربوط به بخشی از وجوه دریافتی بابت افزایش سرمایه به سپرده مدت دار نزد بانک مرکزی

مبالغ به میلیارد ریال

۱۳۸۵/۱۲/۲۹		۱۳۸۶/۶/۳۱		۱۳۸۶/۱۲/۲۹		۱۳۸۷/۶/۳۱		شرح
درصد ترکیب	مبلغ	درصد ترکیب	مبلغ	درصد ترکیب	مبلغ	درصد ترکیب	مبلغ	
۰	۰	۰	۰	۶۵	۷,۸۳۲	۴۰	۳,۵۵۷	سپرده ارزی مدت دار نزد بانک مرکزی
۲۶	۱,۲۳۰	۲۰	۷۶۵	۲۰	۲,۳۸۶	۳۲	۲,۷۷۷	سپرده های ارزی مدت دار نزد بانکهای داخلی
۷۴	۳,۴۲۰	۸۰	۳,۰۸۸	۱۵	۱,۸۸۸	۲۸	۲,۴۹۷	سپرده های ارزی مدت دار نزد بانکهای خارجی
۱۰۰	۴,۶۵۰	۱۰۰	۳,۸۵۳	۱۰۰	۱۲,۱۰۶	۱۰۰	۸,۸۳۱	جمع

مربوط به سپرده پس انداز می‌باشد. سپرده‌های سایر بانکها نسبت به سپرده‌های عمومی از پایداری کمتر و ریسک بیشتری برخوردارند که در نیمه اول سال جاری ۶۳٪ رشد داشته است و بیشترین سهم از افزایش رشد مانده سپرده سایر بانکها نزد ما مربوط به سپرده ارزی دیداری بانکهای داخلی می‌باشد.

ب) بدهیها سپرده‌ها

جدول زیر مانده سپرده‌ها را به تفکیک اقلام تشکیل دهنده آن نشان می‌دهد. سپرده جاری بیشترین سهم از مانده سپرده‌های عمومی را دارد و کاهش مانده سپرده های عمومی در شهریور ۸۷

مبالغ به میلیارد ریال

۱۳۸۵/۱۲/۲۹	۱۳۸۶/۶/۳۱	۱۳۸۶/۱۲/۲۹	۱۳۸۷/۶/۳۱	شرح
				سپرده‌های عمومی:
۱,۶۱۴	۱,۸۲۳	۲,۱۹۶	۲,۲۳۸	جاری
۳۶۸	۴۲۴	۶۲۸	۵۶۱	پس انداز
۱,۱۵۳	۱,۱۷۱	۱,۲۹۰	۱,۳۰۴	مدتدار
۳,۱۳۵	۳,۴۱۸	۴,۱۱۴	۴,۱۰۳	جمع
				سپرده سایر بانکها نزد ما:
۱۲۵	۴۰۰	۷۱۰	۱,۱۴۲	سپرده ارزی دیداری بانکهای داخلی
۱۲۸	۶	۲۹۷	۴۸۸	سپرده ارزی دیداری بانکهای خارجی
۰	۰	۰	۶۸	سپرده ارزی مدتدار بانکهای خارجی
۴,۷۳۲	۰	۰	۰	سپرده ارزی مدتدار بانک مرکزی
۴,۹۸۵	۴۰۶	۱,۰۰۷	۱,۶۹۸	جمع
۸۷۴	۱,۰۵۴	۱,۸۴۰	۱,۵۶۴	پیش دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی و ضمانتنامه‌ها
۱,۰۹۴	۸۰۰	۸۸۴	۷۹۷	سایر سپرده‌ها
۱۰,۰۸۸	۵,۶۷۸	۷,۸۴۵	۸,۱۶۲	جمع کل سپرده‌ها

ج) سود و زیان

مبالغ به میلیارد ریال

شرح	۱۳۸۷/۰۶/۳۱	۱۳۸۶/۱۲/۲۹	۱۳۸۶/۰۶/۳۱	۱۳۸۵/۱۲/۲۹
درآمدها:				
سود و وجه التزام تسهیلات اعطایی	۶۵۳	۱,۰۹۲	۴۳۳	۸۸۵
سود سپرده گذاریها	۲۳۱	۴۳۹	۱۱۸	۲۰۳
کارمزد دریافتی	۱۰۴	۱۷۱	۶۹	۱۳۰
سود خرید و فروش ارز	۲۴۲	۲۰۶	۴۵	۱۰۹
سایر درآمدها	۳۳	۶۲	۳۳	۳۰
جمع درآمدها	۱,۲۶۳	۱,۹۷۰	۶۹۸	۱,۳۵۷
هزینه‌ها:				
سود و کارمزد پرداختی	۶۲	۱۵۱	۶۴	۲۱۵
هزینه‌های اداری و کارکنان	۱۳۵	۳۰۳	۹۲	۱۹۵
هزینه مطالبات مشکوک الوصول و سایر هزینه‌ها	۴۵۲	۵۰۲	۹۶	۱۳۳
جمع کل هزینه‌ها	۶۴۹	۹۵۶	۲۵۲	۵۴۳
سود قبل از کسر مالیات	۶۱۴	۱,۰۱۴	۴۴۶	۸۱۴

جمع درآمدهای بانک در پایان شهریور ماه سال ۸۷ نسبت به پایان شهریور ماه سال ۸۶، ۸۱ درصد رشد داشته است که بیشترین درصد رشد به ترتیب مربوط به سود خرید و فروش ارز و سود سپرده‌گذاریها می‌باشد. سود قبل از کسر مالیات بانک در نیمه اول سال جاری نسبت به دوره مشابه آن در سال قبل می‌باشد. عملکرد بانک در زمینه سود آوری و افزایش بازده داراییها در نیمه اول سال جاری نسبت به دوره مشابه آن در سال قبل می‌باشد.

نمودار مقایسه‌ای درآمدهای بانک در پایان شش ماهه اول سال جاری با دوره متناظر آن در سال قبل

نسبتهای سود دریافتی و پرداختی و سود دریافتی از تسهیلات و سود سپرده گذاریها بیشترین سهم از سود درآمدهای بانک را تشکیل می‌دهند. جدول زیر نسبتهای مربوط به سود دریافتی و پرداختی را نشان می‌دهد.

شرح	۱۳۸۷/۰۶/۳۱	۱۳۸۶/۱۲/۲۹	۱۳۸۶/۰۶/۳۱	۱۳۸۵/۱۲/۲۹
نسبت سود و وجه التزام تسهیلات ارزی به متوسط تسهیلات ارزی	۲/۸%	۷/۳%	۳%	۶/۹%
نسبت سود و وجه التزام تسهیلات ریالی به متوسط تسهیلات ریالی	۶%	۱۱/۵%	۵/۲%	۱۱/۶%
نسبت سود پرداختی به سپرده‌های ارزی به متوسط سپرده‌های ارزی (بدون سپرده بانک مرکزی)	۰/۳%	۱/۲%	۰/۷%	۱/۷%
نسبت سود پرداختی به سپرده‌های ریالی به متوسط سپرده‌های ریالی	۱/۱%	۲/۳%	۱/۱%	۲/۱%

نسبتهای بهره‌وری

نسبتهای بهره‌وری بانک از اسفند ۸۵ تاکنون روندی افزایشی داشته است. سرانه سپرده‌ها به ازای هر کارمند (بدون در نظر گرفتن سپرده مدتدار بانک مرکزی) از ۶ میلیارد ریال در نیمه اول سال ۸۶ به ۷ میلیارد ریال در نیمه اول سال ۸۷ افزایش یافته است. سرانه مانده تسهیلات در پایان نیمه اول سال ۸۷، ۱۷ میلیارد ریال و در پایان نیمه اول سال ۸۶، ۱۳ میلیارد ریال می‌باشد. سرانه داراییها نیز از ۳۱ میلیارد ریال در پایان شهریور ۸۶ به ۳۴ میلیارد ریال در پایان شهریور ۸۷ افزایش یافته است.